

OSNOVNA PROBLEMATIKA PROIZVODNJE SOJE U 1961. GODINI

Intenziviranjem stočarske proizvodnje, kao nužno pitanje nameće se proizvodnja visokokvalitetnih leguminoza, a od ovih na prvom mjestu ističe se soja. Iako se soja pretežno smatra uljaricom, ona se isto toliko može smatrati i osnovnim izvorom bjelančevinaste hrane za stoku. Uzgoj kulture soje ranijih godina bio je prilično zanemaren i nije se dovoljno vodilo računa o mogućnosti njenog maksimalnog korištenja u ratarsko stočarskoj proizvodnji.

Akcionni program NRH za godinu 1961. predviđa sjetvu soje na oko 5.000 ha za socijalistički i oko 4.000 ha na privatnom sektoru uglavnom putem kooperacije. Prinosi soje na socijalističkom sektoru predviđaju se sa 26 mtc/ha a u kooperaciji oko 20 mtc/ha. Prema tako planiranim prinosima republički prosjek prinosa iznosio bi 23 mtc/ha. Za izvršenje ovako postavljenog akcionnog programa na prvi pogled plan ne izgleda nimalo nerealan, već naprotiv, trebao bi biti smioniji u pogledu prinosa, jer u našim uslovima oni mogu biti znatno veći. S druge strane, ako se usporede planirani prinosi za 1961. godinu sa onim iz ranijih godina, koji se kreću od 12 do 15 mtc/ha, onda vidimo da su planirani prinosi u 1961. povećani gotovo za 100%. Svakako da prinos soje od 12 mtc/ha ne može biti stimulativan za proizvođača bilo kojeg sektora, pa da se i cijene povećaju i za 50% u odnosu na dosadašnju cijenu i pored toga sve ostale ratarske kulture mogu biti a i jesu daleko rentabilnije. Ovako niski prinosi uvjetovani su ili lošim izborom sorte, agrotehnike ili slabom kvalitetom sortnog sjemena. U daljem izlaganju bit će istaknuti neki osnovni problemi u vezi sorte, agrotehnike sjemena jer to su osnovni elementi, koji nam zaista mogu osigurati planirane pa i veće prinose.

PRIMJENA AGROTEHNIKE ZA ODGOVARAJUĆU SORTU

Poljoprivredna služba NRH kao i savjetodavni centar u 1960. godini angažirali su veći broj poljoprivrednih stanica na postavljanje sortnih pokusa, da bi se došlo do izbora najpogodnijih sorata za široku praksu. Rezultati tih pokusa predočeni su u tabelama od 1-6. Od ispitivanog sortimenta pokazalo se, da su Dikmans Grüngelbe, Manchü Hudson i Wiscosin, Blackhook, Monroe i Szürkerberat najprinosnije sorte a prinosi se kreću oko 30 mtc/ha. Rezultati ovih pokusa nadalje pokazuju, da ispitivane sorte imaju znatno veći proizvodni potencijal ukoliko se primjeni drugačija agrotehnika, nego što se primjenjivala u pokusima pa i u široj proizvodnji.

NEKI OSNOVNI PRINCIPI KOD AGROTEHNIKE SOJE

Soja traži vrlo dobra tla, čija je osnovna obrada uglavnom ista kao i za kukuruz ili šećernu repu. Jedino na dobro obrađenim i plodnim zemljištima ona može dati rentabilne i visoke prinose. Traži tlo koje nije zakorovljeno, jer korovi u znatnoj mjeri utječu na njen razvoj nakon isključavanja i u početnoj fazi razvoja. Ukoliko korovi prerastu mladu biljku soje, prinosi se znatno smanjuju, a postoji mogućnost da usjev bude potpuno ugušen.

POLJOPRIVREDNA STANICA VARAŽDIN

Rok sjetve: 10. V 1960. g.

Berba: 20. X 1960. g.

Površina po jednoj sorti: 0,3 ha

Ocjena sorata i dozrelost:

Sorte Gold, Dikmans G., Manchü, Szürkerberat dozrele su i pobrane sa 26% vlažnosti, dok su ostale sorte Corona, Monroe, Hudson i Blackooc dozrele ali sa 36% vlažnosti kod berbe. Hawke i Lincoln nisu dozrele.

Vigna ni jedna nije dozrela kao soja, s tim da smo sa 42% vlažnosti ocijenili sortu New-era.

Tabela 1

REZULTATI: SOJA — KUKURUZ 50:50 1 ha

Sorta soje	Broj bilj. po ha	Broj organ. u kuć.	Broj zrna u kuć.	Broj mahun. u kuć.	Težina slame po kuć. gr.	Težina zrna po kuć. gr.	Prinos mtc		Prinos slame (mase) mtc/ha
							1 ha	0,5 ha	
Gold	82.500	6,2	111,6	58	46	31,5	31,2	15,6	32,1
Dikmans G.	98.400	6,5	128,4	61	70	61	39,6	19,8	40,0
Manchu W.	92.200	5,6	131,5	72	75	64	32,4	16,2	39,1
Szürkeberat	97.400	6,0	138,0	70	65	64	39,7	19,8	21,4
Corona	89.200	5,2	125,0	69	66	60	29,6	14,8	27,8
Monroe	91.200	6,5	57,6	35	56	51	30,1	15,0	49,7
Blackhook	83.700	5,1	130,0	62	66	65	38,2	19,1	45,0
Hudson	99.200	6,0	110,6	50	60	50	33,4	16,7	40,0
Hawke	81.800	6,1	—	—	—	—	—	—	123,4
Lincoln	87.000	6,6	—	—	—	—	—	—	121,8
Sorte vigne:									
New — era	79.900	6	111	48	41	49	29,2	14,6	39,3
Ixon Clay	82.400	5,1	—	—	—	—	—	—	116,4
Nostrana	80.800	5	—	—	—	—	—	—	118,3
Midget	91.400	4,2	—	—	—	—	—	—	132,8
Zrno kukuruza	51.400	—	—	—	—	—	122,6	61,3	94,5

Tabela 2

POLJOPRIVREDNA STANICA SLV. BROD

O rezultatima sortnih makro ogleđa sa sojom i vignom u 1960. god.

Red. br.	Sorta	Prinos preraculat na 1 ha	Broj biljaka pa 1 ha	D a t u m			Otpornost na bolesti i druga zapažanja	Prinos zelene mase po ha
				sjetva	žetve ili košnje	Dužina vegetacije dana		
1.	Corona	820 kg	220.000	13. V	17. IX	127 dana	srednja rana niska sorta slabe rodnosti	—
2.	Szurkebarat	1825 kg	240.000	13. V	27. IX	137 dana	srednja rana poluniska sorta vrlo rodna	—
3.	Monroe	1630 kg	240.000	13. V	15. X	155 dana	kasna, poluniska vrlo rodna	—
4.	Diekmans Grungelbe	1250 kg	210.000	13. V	15. X	155 dana	kasna visoka srednje rodna	—
5.	Manchu Wisconsin	1476 kg	230.000	13. V	15. X	155 dana	kasna visoka rodna sorta	—
6.	Manchu Hudson	1310 kg	230.000	13. V	15. X	155 dana	kasna visoka srednje rodna sorta	—
7.	Blekhok	1070 kg	220.000	13. V	15. X	155 dana	kasna visoka slabo rodna sor.	—
8.	Hawkoye	750 kg	210.000	13. V	24. X	165 dana	vrlo kasna, buj- na sorta, slabo rod.	—
9.	Lincoln	935 kg	210.000	13. V	24. X	165 dana	vrlo kasna, visoka bujna sorta sla- bog zrna	—
10.	Acme	1550 kg	220.000	27. V	8. IX.	104 dana	vrlo rana niska rodna sorta	—
11.	Chipowa	657 kg	220.000	27. V	2. X	128 dana	rana srednje visoka slabo rodna sorta	—

Tabela 3

KOTARSKA POLJOPRIVREDNA STANICA ZABOK

POKUS SA SOJOM KOD PZ ZAČRETJE U 1960. GODINI

Tabela gustoće sklopa i prinosa po sortama

Sorta	Broj stabljika po 1 ha				Prinos suhoga zrna u mtc po 1 ha				Prinos	
	gnojenje »I«		gnojenje »II«		gnojenje »I«		gnojenje »II«		maks. min.	
	sklop »a«	sklop »b«	sklop »a«	sklop »b«	sklop »a«	sklop »b«	sklop »a«	sklop »b«	mtc po 1 ha	
Norchief	146000	84000	158000	38000	15,6	7,6	14,0	7,2	15,5 br 5	6,9 br 9
S-24-b	154000	144000	172000	220000	12,4	15,0	11,4	14,4	19,2 br 11	6,0 br 20
S-24-a	192200	112000	152000	144000	22,2	11,2	10,0	20,2	22,0 br 21	8,0 br 30
Krip-23	198000	120000	124000	178000	17,2	15,6	13,6	18,6	21,2 br 31	12,9 br 39
S-45	136000	108000	104000	140000	16,6	13,5	13,2	17,8	17,8 br 47	12,4 br 50
Goldsoj	164000	118000	130000	108000	14,7	17,5	14,8	14,2	21,9 br 56	13,3 br 60
Hawkeye	176000	172000	180000	180000	27,0	20,8	22,2	25,0	29,2 br 61	20,0 br 64
Wisconsin	148000	180000	160000	176000	30,6	27,2	21,6	22,0	31,0 br 73	18,8 br 79
Lincoln	188000	192000	194000	190000	23,2	23,8	24,8	22,6	26,2 br 86	23,2 br 85

OPASKA: U zadnje dvije godine kolone brojka sa oznakom »b« označuje redni broj parcele na kojoj je po-
stignut u istim kolonama naznačeni maksimalni odnosno minimalni prinos soje.

SORTNI POKUS SA SOJOM I VIGNOM NA ZEMLJIŠTU PIK-a ORLOVNJAK

Uprava Vrlik T 20

Sorta	Datum sjetve	Dužina vegetac. dana	Visina biljke u cm	Prinos zrna sa 14% vlage u mtc/ha	Težina 1000 zrna	Hekt. težina zrna	Broj biljaka po ha kod žetve
Dicksman G.	12. V	126	60	23,88	201,6	72,60	327.550
M. Hudsson	12. V	128	70	30,60	220,2	71,20	333.300
M. Wisconsin	12. V	131	70	22,36	213,7	71,00	333.300
Corona	12. V	128	70	22,82	200,7	68,00	405.150
Hawkey	12. V	157	80	21,04	213,2	71,00	255.500
Monroe	13. V	141	80	28,46	211,5	66,40	416.620
Bleck-Howk	13. V	159	75	23,88	198,4	68,48	416.625
Lincoln	13. V	159	90	23,13	172,4	69,00	246.420
Szürkebarat	13. V	125	50	29,32	188,3	70,80	444.400
Chippewa	28. V	135	65	23,02	169,0	68,48	316.653
Acme	28. V	108	65	21,30	195,2	70,20	477.730

Tabela 4.

SOJA

Sorta	Datum sjetve	Broj biljaka po hektaru	Prinos po ha u kg	Duljina vegetacije
Manchu Hudson	18. V	220.000	2.608	144
Monroe	18. V	228.000	3.008	139
Corona	18. V	202.000	1.672	151
Lincoln	14. V	210.000	22.500 masa za silažu	
Dickmans	18. V	201.000	664	147
Blackhook	18. V	214.000	2.172	148
Hawkeye	18. V	208.000	1.256	142
Manchu Wisconsin	18. V	211.000	2.008	138
Szürkebarat	18. V	219.000	2.464	148
Chippewa	3. VI	202.000	—	137
Acme	3. VI	202.000	1.072	119

OSNOVNI PROBLEM JE SJEME I NAČIN SJETVE

Kvaliteta sjemena je jedan od osnovnih uslova u borbi za visoku i rentabilnu proizvodnju. U 1961. godini ulazimo u proizvodnju na 4 do 5 puta većim površinama, a da nismo uspjeli osigurati kvalitetno sjeme sorata, koje su se bar za sada pokazale kao najpogodnije za naša klimatska područja. Sorte, koje smo uvezli prije par godina, nisu bile pod dovoljnom stručnom kontrolom u pogledu proizvodnje sjemena, tako da je taj materijal prilično iskrizan, te je teško danas govoriti o kvalitetnom sortnom sjemenu. Ova situacija nas upućuje na jedan ozbiljan problem, kome će se u ovoj godini trebati posvetiti znatno više pažnje, kako bi se u narednim godinama osiguralo kvalitetno sjeme. Konačno, u ovoj godini bit će potrebno ponovo provjeriti sortiment, te odabrati manji broj sorata za pojedina proizvodna područja.

Sjetvu treba obaviti u vrijeme kad se sije i kukuruz, a to je krajem prve deкаде aprila pa sve do kraja aprila. Ukoliko klimatske prilike dozvoljavaju, sjetvu treba obaviti ranije. Rana sjetva pozitivno utječe na povećanje prinosa, jer ranom sjetvom postoji mogućnost da se izbjegne dulji sušni period u vrijeme cvjetnje. Poznato je, da utjecaj suše u znatnoj mjeri utječe na razvoj soje. Već i manji period suše pred cvatnju, a pogotovo u samoj cvatnji u velikoj mjeri reducira prinose, pa se takvi sušni periodi mogu ponekad ranijom sjetvom donekle izbjeći, ili bar smanjiti njegov utjecaj na prinose.

U toku vegetacije izvršena su dva okopavanja ručno jednog i drugog usjeva, zbog prorježivanja i suzbijanja korova.

Cijena proizvodnje jednog kg zrna soje u prosjeku za sve sorte iznosi 71.— dinar.

Cijena proizvodnje jednog kg zrna vigne u prosjeku za sve sorte iznosi 2.347.— dinara.

Prema tome, soja traži naročitu pažnju u prvoj fazi vegetacije, pa i kultiviranja u tom periodu moraju biti česta da se ne dozvoli razvoj korova.

GNOJIDBA ZA SOJU

Na osrednje plodnim tlima prinos od 15 mtc/ha, soja iz tla odnosi N = Ø kg, 16 kg fosforne kiseline i 32 kg kalija. Iako su ovo američki podaci, koji se odnose na dobra tla, bogata humusom, ipak se može zaključiti, da soja nema nekih posebnih zahtjeva u odnosu na ostale ratarske kulture. Ona vanredno povoljno reagira na primjenu stajskog gnoja. Od mineralnih gnojiva u obzir dolaze uglavnom fosforna i to prema plodnosti tla daje se 400 do 800 kg na hektar i 300 do 400 kg kalijeve soli. Dušična gnojiva daju se u vrlo malim količinama i to 100 do 150 kg na hektar. Kod same sjetve, kako bi se ubrzao porast usjeva u početku, a kasnije soja koja je inokulirana (sjeme soje treba da bude uvijek inokulirano, pogotovo ako se još na takvom zemljištu nije ranije sijala) razvija kvržice putem kojih se snabdijeva dušikom u dovoljnoj mjeri.

Iz vrlo kratkog prikaza agrotehničkih mjera u pogledu obrade i gnojidbe, soja nema nekih posebnih zahtjeva.

KOLIČINA SJEMENA ZA SJETVU

Količinu sjemena za sjetvu treba određivati na bazi apsolutne težine i to za svaku sortu posebno. Dosađajna uobičajena sjetva bila je na razmak od 40 cm između redova, a oko pet centimetara u redu, što bi značilo sklop od 500.000 biljaka po hektaru a ponekad se preporučuje i do 600.000 biljaka. Ovakvom sklopu odgovarala bi količina sjemena od 80 do 100 kg na hektar. Međutim, rezultati stočnih pokusa poljoprivrednih stanica, kojima je rukovodio Savezni savjetodavni centar Beograd pokazuje, da u nijednom pokusu bilo to na makro ili mikro pokusu ne prelazi gustoću veću od 250.000 biljaka po hektaru, izuzev jednog pokusa koji je postigao 470.000 biljaka po hektaru. Rezultati ovih pouksa predočeni su u tabelama 1, 2, 3, 4 i 5. Prinose se kreću od 10—30 mtc/ha. Slični rezultati su i u širokoj praksi, tako da nam prinosi od 12 do 15 mtc/ha ustvari odgovaraju i gustoći sklopa. Iz ovoga vidimo, da je osnovni nedostatak u širokoj praksi pomanjkanje gu-

stoće sklopa, koji je često puta 3 do 4 puta ispod normalne gustoće uz dosadašnju agrotehniku.

U 1960. godini postavljen je orijentacioni pokus kod Zavoda za specijalnu proizvodnju bilja Poljoprivrednog fakulteta sa raznim gustoćama sjetve. Dio rezultata ovog pokusa predložen je u priloženim tab. od 6—15.

U tab. 6 dati su sumarni podaci raznih gustoća i prinosa sa čitave parcelice. U ostalim tabelama dati su podaci analiza pojedinih redova razne gustoće. Iz podataka tab. 6 vidimo da su relativno visoki prinosi, tj. u odnosu na današnje prinose, postignuti na vrlo uskim razmacima sjetve kao što je npr. sjetva 6×8 sa 1,2 i 3 zrna. Isto tako dosta dobri rezultati postignuti su sa razmakom 18×8 sa 4 zrna te 24×6 sa 2 zrna, kao i razmak od 40×4 . Orijentacioni podaci nam pokazuju, da postoji velika mogućnost znatno gušće sjetve soje, nego što se to dosada uobičavalo. Ako se detaljnije sagledaju rezultati analiza pojedinih redova, onda vidimo da prinosi soje kod određene gustoće mogu biti znatno veći nego što se danas smatra dobrim prinosom od 25 do 30 mtc/ha. Ti bi se prinosi uz određenu agrotehniku mogli povisiti na preko 40 mtc/ha. Ovakvi rezultati postignuti su sa prilično neujednačenom sortom S-45 (Maksimir). Rezultati pokazuju, da ako imamo tlo čisto od korova, te upotrebom odgovarajućih herbicida pred sjetvu, soju bismo mogli sijati znatno gušće nego dosada, kada je ona smatrana zapravo okopavinama, a po svojim osobinama uzgoja bliža je žitaricama. Izgleda da bi gustoća sjetve trebala biti od 20 cm između redova sa oko 1—1,500.000 biljaka ovisno o sorti. Gustoćom sjetve znatno bi se povisio prinos, a time bi se ju uvrstilo u red najrentabilnijih kultura. Upotrebom herbicida bit će omogućeno znatno povećati gustoću biljaka po hektaru.

POSTRNA SJETVA SOJE

Godine 1960. na površini od cca 1,5 ha izvršena je postrna sjetva neposredno iza žetve pšenice. Sjetva je izvršena na PD »Čepić« sa sortom »Gold« soja i M-S-45. Količina sjemena iznosila je 130 kg na hektar, a sijano sa fergusonovom sijačicom na razmak od 15 cm.

Osnovna obrada sastojala se od ljuštenja strništa sa tanjuračama i rotovatorom na dubinu 8—10 cm. Neposredno iza toga izvršena je sjetva. Prinos soje je iznosio 18 mtc/ha na bazi 14% vlage. Ovi rezultati, a i rezultati nekih poljoprivrednih stanica pokazuju, da sa ranim sortama u nekim našim proizvodnim područjima možemo postići vrlo dobre prinose u postrnoj sjetvi. Problemu postrne sjetve soje sa visokoprinosnim ranim sortama u budućnosti bi trebalo posvetiti posebnu pažnju, jer to može biti od velikog ekonomskog interesa za ona socijalistička gazdinstva koja raspolažu sa dovoljno mehanizacije, a soja im je važna kao krmna biljka u ishrani stoće.

ZDRUŽENA SJETVA

Dosadašnji rezultati, kao i rezultati stranih autora, da usjevi soje i kukuruza ne utječu jedan na drugi depresivno u pogledu prinosa i razvoja biljke, već naprotiv to je jedna odlična konsocijacija.

Pored stranih iskustava, naročito američkih, gdje se sije oko 800.000 ha soje u združenoj sjetvi, svi naši dosadašnji rezultati pokusa a i široke proizvodnje govore, da bi omjer usjeva u združenoj sjetvi soja + kukuruz morao približno iznositi 50:50. Na poljoprivrednoj školi Vinkovci u 1960. godini postavljena je pokusna proizvodnja na 100 ha soja + kukuruz u 5 različitih kombinacija, ali kod svih 5 kombinacija, površina pod kukuruzom nije prešla iznad 37%, tako da je omjer soja + kukuruz bio 63:37. Najviši prinosi postignuti su u združenoj sjetvi u omjeru 50:50 i to zato, što je proizvodni kapacitet kukuruza znatno veći od soje. Pod optimalnim uslovima kod kukuruza je moguće proizvesti 150 do 200 mtc/ha zrna, što znači da je na 50% površine u združenoj sjetvi moguće ostvariti prinos od 80 do 100 mtc/ha pa i više. Prema američkim podacima, oni su postigli u združenoj sjetvi 125—135 mtc/ha zrna kukuruza. S druge strane, ni danas još nemamo pogodne sorte soje s kojima bi se moglo ostvariti 60 do 70 mtc zrna na hektar odnosno 30 do 35 mtc/ha zrna na 50% površine hektara. Naši prinosi sa sojom za sada se mogu kretati oko 20 do 25 mtc na 50% površine hektara.

Iz ovih podataka združena sjetva soja + kukuruz može da razbije dosadašnju barijeru po visini prinosa sa jednog hektara, ali je svakako preduslov optimalan agrotehnički zahvat plus organska materija i voda.

Isto tako rezultati pokusa proizvodnje na Belju, te veći broj pokusa poljoprivrednih stanica pokazuju, da je u naknadnoj i postrnoj sjetvi moguće postići prinose zelene mase soje za silažu i 300 do 400 mtc/ha, a u združenoj sjetvi sa kukuruzom i preko 5 vagona.

Z A K L J U Č C I

1) Kao osnovni problem u 1961. a i narednih godina postavlja se pitanje kvalitetnog sortnog sjemena, da bi se mogli ostvariti planom predviđeni prinosi.

2) Poljoprivredna služba a i instituti trebali bi da nastave sa ispitivanjem odgovarajućeg sortimenta za pojedine proizvodne rajone.

3) Pre ispitati sortiment ranih sorata, koje bi bilo najpogodnije za postrnu sjetvu, radi proizvodnje sjemena. Isto tako ispitati odgovarajuće sorte u postrnoj sjetvi za dobivanje kvalitetnije silaže u kombinaciji s ostalim postrnim usjevima.

4) Nastaviti ispitivanje najpogodnijih kombinacija združene sjetve soja + kukuruz i naći granicu najveće i rentabilne proizvodnje združene sjetve za jedinicu površine.

5) Organizirati proizvodnju cjepiva za soju i obvezatno vršiti inokulaciju kod sjetve.

Sumarni podaci raznih gustoća i prinosa

1 zrno

PARCELA Razmak sjetve	Broj analizi- ranih redova	Broj analizi- ranih biljaka	Prosječno ma- huna po biljci	Prosječno zr- na po biljci	Prosječno tež. zrna po biljci u gr.	Broj biljaka na parceli	Prosje. vis. bilj. na parc. u cm.	Težina zrna po parceli u gr.	Apsolutna te- žina zrna	Prir. zrna q/ha	Prirod zr. q/ha na os. br. bilj. i t. zrna po bilj.
6 × 8	15	78	9,00	17,11	2,64		61,4	394,4	140,5	39,44	
7 × 16	8	102	9,40	20,22	2,96		73,5	666,0	162,7	16,65	20,57
8 × 2	3	114	3,99	8,21	1,36	1002	70,0	849,4	199,7	21,23	34,07
8 × 4	5	105	4,86	9,65	1,22	411	61,0	616,4	149,5	15,41	12,54
8 × 8	17	104	11,09	24,16	3,99	271	98,5	856,5	164,8	21,41	27,03
8 × 10	20	170	7,13	16,63	3,18	303	109,5	999,7	201,0	24,99	24,09
8 × 14	11	102	9,24	20,50	2,78	225	85,0	627,0	132,2	15,67	15,64
10 × 1	3	108	4,00	7,20	0,94	1171	57,3	579,5	143,5	14,48	27,52
10 × 3	5	102	5,52	11,06	1,65	588	77,8	719,1	147,0	17,97	24,26
10 × 5	11	105	8,85	17,62	2,85	306	77,2	801,9	159,0	20,04	21,80
10 × 6	8	102	8,55	18,48	3,16	298	80,6	771,2	163,5	19,28	23,54
10 × 10	11	100	10,64	22,75	3,55	226	90,9	742,4	163,5	18,56	20,06
10 × 11	12	102	10,07	23,27	3,80	307	77,5	836,4	161,6	20,91	29,17
10 × 12	16	113	11,15	25,31	4,20	214	70,4	814,8	166,6	20,37	22,47
10 × 14	3	15	13,20	32,70	5,31	201	88,3	921,6	153,2	23,04	26,68
10 × 16	5	24	14,84	35,86	7,57	160	100,0	1158,4	193,0	28,96	30,20
12 × 4	7	106	8,13	17,98	2,61	308	71,8	833,2	161,0	20,83	20,10
12 × 12	8	116	12,03	27,54	4,71	360	74,6	1156,5	169,0	28,91	42,39
16 × 1	4	125	5,45	11,00	1,46	705	76,0	641,5	144,5	16,03	25,73
16 × 2	3	104	4,34	8,81	1,26	461	92,0	660,8	145,5	16,52	14,52
16 × 3	5	111	5,85	12,54	1,67	451	76,6	729,0	146,1	18,22	18,83
16 × 4	7	104	8,05	18,59	3,09	396	109,1	931,3	172,5	23,28	30,59
16 × 5	6	98	6,04	12,75	2,04	313	77,3	776,3	161,5	19,40	15,96
16 × 6	6	90	9,17	20,54	3,17	286	82,5	833,2	114,0	20,83	22,67
16 × 8	8	105	7,46	15,96	2,68	251	78,7	961,8	125,7	24,04	16,82
18 × 8	10	103	14,39	32,15	5,29	202	77,7	892,0	168,4	22,30	26,71
20 × 3	6	119	9,46	20,88	3,72	417	81,3	875,1	169,0	21,87	38,78
20 × 4	6	101	6,97	14,54	1,69	210	75,8	686,7	134,2	17,16	8,87
20 × 8	5	50	12,17	27,64	5,09	189	88,8	993,0	160,5	24,82	24,05
24 × 2	3	108	6,64	13,99	2,20	435	111,6	656,4	150,0	16,41	23,93
24 × 4	6	107	10,37	23,06	3,47	255	75,8	829,3	170,5	20,73	22,12
24 × 6	1	109	3,53	6,48	0,83	745	62,0	580,1	137,5	14,50	15,45
28 × 4	6	110	6,97	15,12	2,48	266	99,1	511,4	140,2	12,78	16,49
32 × 2	3	103	6,22	12,30	2,04	415	116,6	1002,6	175,0	25,06	21,16
32 × 3	4	102	8,05	17,51	3,01	396	96,2	778,9	176,5	19,47	29,80
32 × 4	3	59	12,23	28,22	4,94	232	76,6	994,0	164,5	24,85	28,65
36 × 4	5	74	18,80	46,18	9,00	154	70,0	1165,3	167,6	29,13	34,65
40 × 2	4	121	8,14	17,62	2,58	308	87,5	835,4	161,5	20,88	19,87
40 × 4	6	109	16,72	36,43	6,49	182	80,0	1537,5	170,0	38,43	29,53
48 × 2	4	121	9,61	21,21	3,14	219	83,7	841,4	171,0	21,03	17,19
56 × 2	3	90	10,04	22,11	3,38	242	75,6	711,2	155,0	17,78	20,45
64 × 2	3	95	8,98	20,07	4,22	226	84,3	841,4	177,0	21,03	23,84
72 × 2	3	120	7,92	17,83	2,99	209	65,0	837,0	168,5	20,92	15,62
80 × 2	3	100	11,02	25,94	4,76	197	77,1	942,2	190,5	23,55	23,44

2 zrna

6 × 8	7	102	6,40	12,78	1,99	219	64,7	328,6	138,0	32,86	43,58
7 × 16	3	55	7,75	15,96	2,37	346	61,6	531,0	147,2	13,27	20,50
8 × 4	7	111	6,55	13,87	2,13	440	72,5	729,6	150,5	18,24	23,43
8 × 8	10	107	6,90	16,15	2,60	253	91,0	671,2	157,5	16,78	16,44
8 × 10	4	113	3,51	6,85	0,92	761	56,2	721,2	149,9	18,03	17,50
8 × 14	5	108	5,05	10,62	1,89	595	83,0	911,1	151,5	22,77	28,11
10 × 3	4	109	5,40	11,46	1,82	715	66,0	636,0	148,5	15,90	32,53
10 × 5	5	110	5,45	11,26	1,51	644	80,0	847,9	141,5	21,19	24,31
10 × 6	6	101	5,94	11,68	1,57	591	73,1	748,1	152,2	18,70	23,20
10 × 10	8	110	5,74	11,88	1,76	441	107,2	184,1	151,5	4,60	19,40
10 × 11	6	115	5,25	10,55	1,27	570	71,8	628,8	158,0	15,72	18,10
10 × 12	3	27	7,74	17,56	3,03	345	101,0	829,3	164,5	20,73	26,13
10 × 14	7	106	7,69	17,08	2,77	413	80,4	755,6	152,5	18,89	28,60
10 × 16	5	63	8,98	21,18	4,29	313	94,0	1166,6	159,5	29,16	33,57
12 × 4	3	111	4,25	8,02	1,00	649	72,3	655,2	140,5	16,38	16,22
12 × 12	5	101	5,98	12,70	1,83	446	100,4	944,1	166,0	23,60	20,40
16 × 2	3	127	4,83	9,57	1,48	812	70,0	747,8	144,0	18,69	30,04

PARCELA Razmak sjetve	Broj analiziranih redova	Broj analiziranih biljaka	Prosječno mahunu po biljci	Prosječno zrna po biljci	Prosječno tež. zrna po bilj. u gr	Broj bilj. na parceli	Prosje. vis. bilj. na parc. u cm	Težina zrna po parceli u gr	Apsolutna težina zrna	Prir. zrna q/ha	Prir. zrna q/ha na os. br. bilj. i t. zrn. po bilj.
16 × 3	4	108	5,19	9,19	1,52	752	80,7	982,4	160,5	24,56	28,58
16 × 4	4	119	5,60	11,35	1,70	691	85,0	883,0	132,2	22,07	29,37
16 × 5	9	104	7,25	15,85	2,13	276	61,4	562,7	154,5	14,06	14,70
16 × 6	5	100	7,24	14,98	2,30	450	82,0	670,6	160,0	16,76	25,88
16 × 8	3	51	7,50	16,94	2,73	529	95,0	1066,0	169,0	26,65	31,10
18 × 8	7	127	6,60	14,88	2,63	493	107,1	873,5	157,0	21,83	32,41
20 × 3	4	109	4,51	8,24	1,26	522	80,0	749,4	144,7	18,73	16,44
20 × 4	3	103	7,63	15,77	2,40	539	60,0	940,1	146,5	23,50	32,34
20 × 8	6	103	8,49	19,27	3,26	289	26,0	839,6	167,5	20,99	23,55
24 × 2	2	130	3,60	6,28	0,88	857	65,0	903,7	157,0	22,59	18,85
24 × 4	3	102	5,34	10,92	1,65	575	101,6	830,3	162,5	20,75	23,72
24 × 6	4	114	8,87	19,24	3,22	500	98,5	1385,5	152,0	34,66	40,25
28 × 4	4	113	5,41	10,81	1,40	500	72,0	610,9	151,6	15,27	17,50
32 × 2	2	121	4,76	9,37	1,46	638	107,5	859,1	168,0	21,47	23,29
32 × 3	4	102	9,51	19,66	3,15	419	105,0	879,4	141,0	21,98	32,99
32 × 4	3	110	7,29	15,78	2,04	463	103,3	970,8	161,5	24,27	23,61
36 × 4	3	117	8,16	18,04	2,69	371	90,3	1146,2	152,8	28,65	24,95
40 × 2	2	113	3,61	7,90	1,34	568	100,0	688,0	162,5	17,20	19,03
40 × 4	5	127	9,78	22,63	4,46	344	73,0	1342,6	173,0	33,56	38,36
48 × 2	2	107	6,83	14,94	2,46	358	85,0	801,4	170,0	20,03	22,02
56 × 2	1	103	4,78	9,86	1,33	530	65,0	732,2	161,5	18,30	17,62
64 × 2	2	129	5,56	11,73	1,63	406	57,5	809,1	158,4	20,22	16,54
72 × 2	2	119	8,73	19,49	3,46	368	91,5	1103,0	172,2	27,57	31,83
80 × 2	2	146	5,15	11,65	2,06	495	65,3	994,5	163,6	24,86	25,49
3 zrna											
6 × 8	5	111	4,83	10,05	1,63	202	57,0	460,3	165,0	46,03	32,93
7 × 16	4	111	4,82	9,44	1,33	614	78,7	807,0	151,0	20,17	20,42
8 × 8	5	114	4,73	8,97	1,43	772	98,0	766,6	155,0	19,16	27,60
8 × 10	4	111	4,29	7,71	1,15	617	108,7	999,0	161,5	24,97	17,24
8 × 14	5	121	6,13	11,61	1,37	588	81,0	638,7	122,7	15,96	20,14
10 × 5	5	120	3,93	7,72	1,08	929	88,6	808,0	147,0	20,20	25,08
10 × 6	4	115	4,58	9,25	1,51	886	76,2	1085,3	150,3	27,13	21,23
10 × 10	5	105	5,03	10,11	1,48	671	92,0	907,7	140,5	22,69	24,83
10 × 11	6	105	6,52	13,43	2,17	677	73,8	850,2	149,9	21,25	36,73
10 × 12	3	50	3,30	6,42	1,04	618	90,10	896,6	151,0	22,41	16,07
10 × 14	3	26	7,62	16,10	1,99	378	80,0	840,3	160,5	21,00	18,81
10 × 16	7	101	9,84	22,89	4,08	502	79,1	1272,2	171,0	31,80	51,20
12 × 4	4	115	3,34	5,77	0,76	773	79,7	904,6	166,6	22,61	14,69
12 × 12	7	106	7,57	16,35	2,62	511	95,4	1149,0	160,0	28,72	33,47
16 × 3	3	119	4,45	8,43	1,04	829	80,6	623,4	134,0	17,08	21,55
16 × 4	4	118	3,91	7,21	1,04	118	110,0	1020,6	153,5	25,51	3,07
16 × 5	3	103	6,45	13,49	2,15	854	88,0	1032,5	146,5	25,81	34,90
16 × 6	4	104	5,76	12,27	1,90	616	86,5	972,4	140,7	24,31	29,26
16 × 8	6	113	5,29	11,97	1,92	489	102,8	915,0	141,8	22,87	23,47
18 × 8	5	108	8,34	18,33	2,77	423	86,6	321,7	157,0	8,04	29,29
20 × 3	5	118	4,61	9,71	1,58	575	68,6	951,0	147,9	23,77	22,71
20 × 4	2	108	3,94	7,86	0,94	890	57,5	547,0	131,4	13,67	20,91
20 × 8	5	127	8,89	20,75	3,54	485	88,7	1462,0	170,5	36,55	42,92
24 × 2	3	124	3,58	7,11	0,87	514	58,6	775,6	145,0	19,39	11,18
24 × 4	2	105	4,78	8,76	1,30	635	51,0	903,6	146,5	22,59	20,63
24 × 6	3	60	6,26	13,39	2,28	406	100,0	902,2	138,7	22,55	23,14
28 × 4	2	119	2,75	5,28	0,57	641	94,0	324,2	134,1	8,10	9,13
32 × 2	2	127	4,76	9,85	1,62	920	110,0	1066,2	149,7	26,65	37,26
32 × 3	2	104	2,77	5,07	0,87	631	68,0	830,9	164,5	20,77	13,72
32 × 4	3	133	5,94	12,71	1,99	559	96,6	999,6	151,5	24,99	27,81
36 × 4	2	103	6,76	14,52	2,27	461	102,5	976,2	172,5	24,40	26,16
40 × 2	1	103	4,39	8,71	1,45	716	100,0	765,3	142,0	19,13	24,16
40 × 4	2	105	9,16	21,77	3,98	455	90,0	1733,0	170,0	43,32	45,27
48 × 2	1	113	4,14	7,27	1,29	709	65,0	825,3	159,5	20,63	22,87
56 × 2	2	134	4,48	9,30	1,54	589	50,0	855,0	144,0	21,37	22,68
64 × 2	1	100	6,05	12,84	2,05	509	85,0	979,5	161,5	24,48	26,09
72 × 2	2	140	4,73	10,13	1,50	492	79,0	864,9	150,5	21,62	18,45
80 × 2	2	102	5,86	12,87	2,32	336	79,3	829,2	155,0	20,73	19,49

4 zrna

DABARSKI GLOV 191

PARCELA Razmak sjetve	Broj analiziranih redova	Broj analiziranih biljaka	Prosječno mahuna po biljci	Prosječno zr- na po biljci	Prosj. tež. zr- na po bilj. u gr	Broj bilj. na parceli	Prosj. vis. bilj. na parc. u cm	Težina zrna po parc. u gr	Apsolutna težina zrna	Prit. zrna q/ha	Prirod. zr. q/ha na os. br. bilj. i t. zrn. po bilj.
7 × 16	3	106	4,36	9,25	1,09	742	49,6	561,4	120,0	14,03	20,22
8 × 8	4	129	3,74	6,99	0,97	746	75,5	642,2	155,5	16,13	18,09
8 × 10	3	106	3,51	6,76	0,83	831	68,0	620,5	142,0	15,51	17,24
8 × 14	4	141	4,62	9,21	1,51	846	60,0	599,1	150,0	14,97	31,94
10 × 6	4	100	3,66	7,03	1,06	770	100,0	544,8	146,4	13,62	20,40
10 × 10	7	117	6,22	12,53	1,88	557	104,2	471,7	154,5	11,79	26,18
10 × 11	5	114	5,01	10,35	1,38	663	66,0	652,0	136,4	16,30	22,87
10 × 12	3	44	5,38	10,70	1,63	681	87,3	886,6	132,0	22,16	27,75
10 × 14	5	113	5,23	11,34	1,62	624	79,0	833,3	144,5	20,83	25,27
10 × 16	6	102	3,74	8,03	1,15	668	75,0	974,1	141,7	24,35	19,21
12 × 12	4	114	4,14	8,62	1,26	611	86,2	891,8	144,2	22,29	19,25
16 × 4	2	118	3,18	6,12	0,88	1051	60,0	859,9	134,0	21,49	23,12
16 × 5	5	121	3,72	7,67	1,19	892	78,5	780,6	135,4	19,51	26,54
16 × 6	4	111	7,91	15,49	2,30	561	67,5	877,3	146,5	21,93	32,26
16 × 8	4	114	3,66	7,77	1,13	651	85,0	975,3	159,0	24,38	18,39
18 × 8	3	109	5,57	11,77	2,02	655	76,6	942,8	160,5	23,57	33,08
20 × 3	2	113	3,96	6,60	0,82	872	75,0	831,9	139,2	20,79	17,88
20 × 4	3	110	3,92	7,81	1,07	942	89,6	915,6	159,6	22,89	25,20
20 × 8	3	94	4,24	8,88	1,28	700	107,5	1119,3	145,0	27,98	22,40
24 × 4	2	110	3,85	7,32	1,13	932	71,5	886,5	147,5	22,16	26,33
24 × 6	3	133	3,67	7,50	1,01	721	105,0	940,0	141,0	23,50	18,21
28 × 4	2	111	4,39	9,36	1,35	853	77,5	693,0	124,5	17,32	18,79
32 × 2	2	144	1,72	3,54	0,52	881	107,5	573,1	151,5	14,32	11,45
32 × 3	2	116	5,58	11,19	1,78	900	85,0	762,9	142,2	19,07	40,05
32 × 4	3	91	4,32	8,97	1,32	662	98,3	775,4	146,5	19,38	21,85
36 × 4	2	109	5,10	10,49	1,46	714	120,0	870,6	137,6	21,76	26,06
42 × 2	2	149	2,10	4,18	0,68	817	87,5	680,1	153,5	17,00	13,89
40 × 4	2	150	5,24	11,67	1,90	661	85,6	1248,3	142,5	31,20	31,40
48 × 2	1	113	4,12	7,02	0,94	633	95,0	915,7	140,5	22,89	14,88
56 × 2	1	112	3,86	7,63	1,10	745	60,0	658,0	150,0	16,45	20,49
64 × 2	1	103	4,60	9,16	1,09	564	70,0	731,7	152,5	18,29	15,37
72 × 2	1	101	5,45	11,30	1,99	545	65,0	841,0	163,2	21,02	27,11
80 × 2	1	118	5,08	10,73	1,63	662	73,3	1134,9	158,5	28,37	26,98

5 zrna

7 × 16	3	124	3,64	6,73	0,92	819	85,0	690,0	143,5	17,25	18,84
8 × 10	3	104	4,95	9,28	1,40	930	64,0	723,2	155,0	18,08	32,55
8 × 14	3	112	4,18	8,60	1,24	897	65,0	672,3	126,0	16,18	27,81
10 × 10	4	115	5,61	11,53	1,61	777	66,2	719,8	145,0	17,99	31,27
10 × 11	4	110	3,22	6,07	1,00	899	71,2	602,4	154,0	15,06	22,47
10 × 12	4	109	4,67	9,90	1,58	965	69,0	672,7	140,0	16,81	38,91
10 × 14	3	62	7,45	15,37	2,05	720	65,0	749,0	146,2	18,72	36,90
10 × 16	5	110	5,40	11,08	1,54	783	74,0	1177,2	143,7	29,43	30,15
12 × 12	4	111	5,53	12,04	2,03	886	67,5	1120,2	151,0	28,00	44,96
16 × 5	2	113	3,91	7,27	1,15	1158	87,5	670,0	150,0	16,95	33,29
16 × 6	3	113	3,11	5,81	0,92	685	89,0	788,0	145,5	19,70	15,75
16 × 8	3	106	5,27	11,66	1,89	754	68,3	793,6	140,0	19,84	35,63
18 × 8	4	123	5,60	11,64	1,64	738	93,7	1136,7	150,5	28,41	30,26
20 × 4	2	145	2,48	4,19	0,44	799	59,5	463,8	131,0	11,59	8,79
20 × 8	3	101	4,52	9,31	1,57	700	108,8	1165,6	173,0	29,14	27,47
24 × 4	2	130	4,40	8,10	1,09	810	61,5	633,0	157,0	15,82	22,07
24 × 6	2	104	4,44	9,15	1,28	715	87,5	1025,7	154,0	25,64	22,88
28 × 4	2	104	3,60	7,22	0,76	732	87,5	497,1	160,0	12,27	13,91
32 × 3	1	111	3,29	6,00	0,92	770	65,0	752,1	155,5	18,80	17,71
32 × 4	2	135	5,02	9,85	1,45	889	77,0	1118,8	143,0	27,97	32,23
36 × 4	2	120	5,62	11,49	1,67	704	92,5	1007,6	142,0	25,19	29,39
40 × 2	2	109	6,96	14,61	2,12	632	76,5	847,1	138,0	21,17	33,50
40 × 4	2	102	4,84	11,24	1,65	662	93,3	1367,8	177,5	34,19	27,31
48 × 2	1	130	4,36	8,39	1,20	988	71,0	803,4	143,0	20,08	29,64
56 × 2	1	150	3,80	7,61	0,96	947	66,0	648,6	139,5	16,21	22,73
64 × 2	1	129	3,75	7,33	1,30	696	65,0	1009,3	159,7	25,23	22,62
72 × 2	1	120	3,88	8,01	1,46	943	75,0	1133,6	130,7	28,34	34,42
80 × 2	1	128	6,03	13,34	2,10	806	78,3	1452,2	168,0	36,30	42,31